

Doksan dokuz ismi bilmek

Leyla Hanım: “Yüce Rabbimizin 99 ismini bilmenin ve ezbere okumanın faydaları nedir?”

ALLAH'I İSİMLERİYLE KAVRAYABİLİRİZ

Allah'ın zatını aklımızla kavramamız, gözümüzle görmemiz, beş duyumuzla algılamamız mümkün değildir. Çünkü biz “mümkün” varlıklarız. Allah ise “vacip” varlıktır. Yani bizim varlığımız bütünüyle Allah'ın iradesine ve kudretine bağlıdır. Allah'ın varlığı ise kendinden ve zorunludur. Çevremizde gördüğümüz varlıkların tamamı “mümkün” varlıklardır; varlığı O'na bağlıdır. Varlığı zorunlu bulunan Allah Teâlâ'nın dışında zorunlu varlık yoktur. Bu hakikati bir ölçüde “Lâ ilâhe illallah” sözüyle ifade etmiş oluyoruz. Zorunlu Varlık olan Allah'ın zatını ise, mümkün varlıkların kavramalarına imkân yoktur. O'nu ancak yüksek nitelikleri ile, güzel isimleri ile, kemâl sıfatları ile ve kâmil fiilleri ile bir nebze kavrayabiliriz. O'nu sahip bulunduğu yüksek nitelikleri ve sıfatları ile kavramak için ise, güzel isimlerini öğrenmemiz, bilmemiz ve kavramamız gerekir.

ALLAH'IN İSİMLERİNİ ÖĞRETEN KUR'ÂN'DIR

Kur'ân, Allah'ın isimlerini bize “Esmâ-i Hüsnâ” tabiri ile tanıtır.¹ Esmâ-i Hüsnâ, en güzel isimler demek olup; Allah'ın sahip bulunduğu sıfatların ism-i fâil cinsinden, yani özne cinsinden adlarıdır. Her isim bir İlâhî sıfatı, vasfı ve niteliği adlandırır. Yüce Allah, kendisini Kur'ân'da ve Sevgili Peygamberimiz (Aleyhissalâtu Vesselâmın) dilinde bine yakın isimlerle anmıştır. O Kendisini nasıl adlandırdı ise, hangi isimlerle isimlendirdi ise O'nu bu adlarla ve isimlerle tanırız. O'nu sahip bulunmadığı bir adla anmayız. Kendisine vermediği bir adla kendisini zikretmeyiz. Çünkü şanına ve yüceliğine yakışan en güzel adları O Kendisi için zikretmiştir; biz O'na uyararak O'nu Kendisi için zikrettiği adlarla tanırız ve anarız. Meselâ, Allah'a “tanrı” demeyiz. Çünkü Allah kendisine “tanrı” dememiştir.

ALLAH'I İSİMLERİYLE BİLMEMEYE MUHTACIZ

Babasını hiç görmemiş ve vasıflarını hiç bilmeyen bir çocuğun merakını takdir edersiniz. Babasına kavuşmayı ne kadar arzu eder. Ona bir gün kavuştuğunda ağzından düşürmediği tek isimle, “babacığım” ismiyle çağırışı görülmeye değer. Bu ismi de bilmediğini düşünürseniz, babasını nasıl çağıracak ve babasının o engin

şefkatini kendisine nasıl celb edecektir? İnsanoğlu Allah'ı isimleri ile bilmeye ne kadar muhtaçtır? Çünkü kul olarak ne kadar aciz, ne kadar fakir, ne kadar güçsüz, ne kadar çaresizdir! Başı her derde girdiğinde çağırarak, gönlü her sıkıntıya uğradığında duâ edecek, kalbi her darlığa düştüğünde niyazda bulunacak, ruhu her musîbete girdiğinde kapısını çalacak büyük ve merhametli bir Sâhib'e ne kadar muhtaç!

ALLAH'IN İSİMLERİNİ BİLEN CENNETLE MÜJDELENMİŞTİR

Peygamber Efendimiz (asm) hiç olmazsa Allah'ın doksan dokuz isminin bilinmesini, bu isimlerin zikredilmesini, tefekkür ile her an hissedilmesini istemiş ve Allah'ın isimlerini anlayarak bilenleri Cennet'le müjdelemiştir.² Duâ ve niyazlarında Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) hep Esmâü'l-Hüsna ile Allah'a sığınmıştır. Kendisine (asm) Cibril-i Emin vasıtasıyla vahy olunan Cevşenü'l-Kebir, Esmâü'l-Hüsna ile yapılmış bir duâ ve niyaz hazinesidir. Bedüzzaman Saîd Nursî Hazretlerinin altı bin sayfayı aşkın Risale-i Nur Eserleri de, iman esaslarını ve İslâmiyet'in hak din oluşunu Allah'ın isimleri ile izah ve ispat etmiştir.

ALLAH'IN İSİMLERİNİ BİLEN, BUNU KULLUĞUNA YANSITMALI

Bizler Allah'ın kullarıyız. Sevincimizde, üzüntümüzde, derdimizde, sıhhatimizde, iyi günümüzde, kötü günümüzde hep O'na yakın olmak isteriz ve buna muhtacız. İyi günümüzde şükretmek için O'nun adına muhtacız. Kötü günümüzde sabretmek için O'nun adına muhtacız. O'nun merhametini istediğimizde Rahman ve Rahîm isimleri ile O'na yaklaşıyoruz. Günahlarımızdan pişman olduğumuzda O'nun Ğaffâr (Çok Bağışlayan), Ğafûr (Çok mağfiret eden), Tevvâb (Tövbeleri çok kabul eden), Kâbil (Dilek ve ricaları çok kabul eden), Mücîb (Her duâyaya cevap veren), Settâr (Hataları çok örten), Afüvv (Kullarını çok affeden) isimleri ile O'na sığınırız. Hastalandığımızda Şâfi (Çok şifa veren) ve Muâfi (Afiyet ve sıhhat veren) isimleri ile niyazda bulunur, Allah'tan şifa ve âfiyet talep ederiz. Düşmanlarımıza güç yetiremediğimizde Allah'ın Kahhar (Kahreden, mahveden), Cebbar (Dilediğini yaptıran), Celil (Celâl sahibi olan) isimlerine havale ederiz. Mal-mülk sahibi olduğumuzda Allah'ın Malik (Gerçek mülk sahibi olan), Vâris (Her şey gerçekten kendisinin olan), Ğanî (Sonsuz zengin olan), Muğnî (Kullarına zenginlik veren) olduğunu düşünür, elimizdeki malın emanet bulunduğunu idrak eder ve haddimizi aşmayız.

Sözün kısası, her hâlimizde ve her işimizde kul olarak Allah'ın isimlerini bilmeye ve O'na sığınmaya mecbur ve muhtacız. Allah'ın isimleriyle Allah'a böylesine yakın olmayı Kur'ân da istemekte, O'na O'nun isimleriyle sığınmayı emretmekte ve Allah'ın isimleri konusunda yanlışlığa düşmekten bizi sakındırmaktadır.³

Ŗu âyetler, Kur'ân'ın bu husustaki hassasiyetini anlatır:

* "De ki: İster Allah diye duâ edin, ister Rahman diye duâ edin, hangisiyle duâ ederseniz edin; Çünkü Esmâü'l-Hüsna (en güzel isimler) O'na mahsustur." 4

* "Allah, kendisinden başka ilâh olmayandır; Esmâü'l-Hüsna (en güzel isimler) O'na mahsustur." 5

Dipnotlar:

1- A'râf Sûresi, 7/180 ; Haşir Sûresi, 59/24.

2- Buhârî, 8/1165; Tirmizî, Daavât, 86.

3- A'râf Sûresi, 7/180.

4- İsrâ Sûresi, 17/110.

5- Tâhâ Sûresi, 20/8.